

กรอบการพัฒนากิจกรรมเชิงพื้นที่
ตำบลโนนศิลาเดิม
อำเภอหนองชัย ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองชัย
จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอเมืองชัย ปี ๒๕๖๙ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จุดอ่อน - จุดแข็ง - โอกาส-ภาวะคุกคาม (SWOT ANALYSIS) ของตำบล มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน เทศบาลตำบลโนนศิลาเลิง อาสาสมัครเกษตร และผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตามโครงการพัฒนาชุมชนฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในตำบลโนนศิลาเลิงดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

นายทินวัฒน์ วงศ์มาศ
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๕
สารบัญภาพ	๗
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๘
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๘
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๑๐
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๑
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๒
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๑๒
๓.๑ ฤดูกาล	๑๒
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๓
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๓
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน	๑๓
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอและตำบล	๑๓
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๓
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๓
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๓
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๕
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	๑๖
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๖
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๘
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๘
๑.๑ เกษตรกร	๑๘
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๙
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๙
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๙
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๙
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๑
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๒
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๓
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๓
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๔
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๗
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๙
บรรณานุกรม	๔๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๐
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๒
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๓
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๔
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๔
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๕
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๕
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๕
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๖
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๗
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๗
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๘
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๘
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๙
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๙
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๙
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๓
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๔
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๔
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๕
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๖
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๖
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๖
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๗
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๘
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๙
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๓๐
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๑
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๒
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๒
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๓
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว ตำบลโนนศิลาเลิง	๓๔
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๗
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๙

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบล	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล/อำเภอ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบล/อำเภอ	๑๑
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบล	๑๒
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบล	๑๖
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๙
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๐
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๑
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบล/อำเภอ	๓๓

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน - แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่	ชื่อ	หมู่บ้าน
๑		บ้านโนนศิลา
๒		บ้านสว่าง
๓		บ้านสีสุก
๔		บ้านวังเดือนห้า
๕		บ้านหนองคู
๖		บ้านนาสีนวล
๗		บ้านโนนศิลา
๘		บ้านดอนม่วง
๙		บ้านสว่าง

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองชัย จังหวัด กาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

หมู่ที่	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑	๒๕๗
๒	๑๖๖
๓	๑๔๒
๔	๑๑๒
๕	๒๔๐
๖	๗๓
๗	๒๑๗
๘	๔๕
๙	๑๕๘
รวม	๑,๔๑๐

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองชัย จังหวัด กาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตามสภาพภูมิประเทศของตำบลโนนศิลาเลิง มีลักษณะเป็นที่ราบทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ มีที่ราบลุ่ม และที่ราบค่อนข้างสูงเป็นบางส่วน มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ ๑๓๘-๑๔๐ เมตร แบ่งลักษณะพื้นที่ ที่มีผลกระทบต่อการเกษตร ๓ ลักษณะคือ

๑. ที่ราบค่อนข้างสูง ส่วนมากจะเป็นพื้นที่ที่ตั้งบ้านเรือน โรงเรียนและวัด ที่สาธารณะประโยชน์ของหมู่บ้าน ตำบลมีพื้นที่ประมาณ ๑,๑๗๐ ไร่

๒. ที่ราบทั่วไปเป็นพื้นที่ที่เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการทำนา ทั้งนาปีและนาปรังเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทานลำปาว มีพื้นที่ประมาณ ๕,๙๒๘ ไร่

๓. ที่ราบลุ่ม เป็นที่ราบลุ่มติดกับแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำน้ำปาว ลำน้ำดอกไม้ เลิงไก่ออก และ บึงแวง เป็นพื้นที่ที่มักประสบภัยธรรมชาติที่เกิดจากน้ำท่วมอยู่เสมอมีพื้นที่ประมาณ ๓,๑๖๐

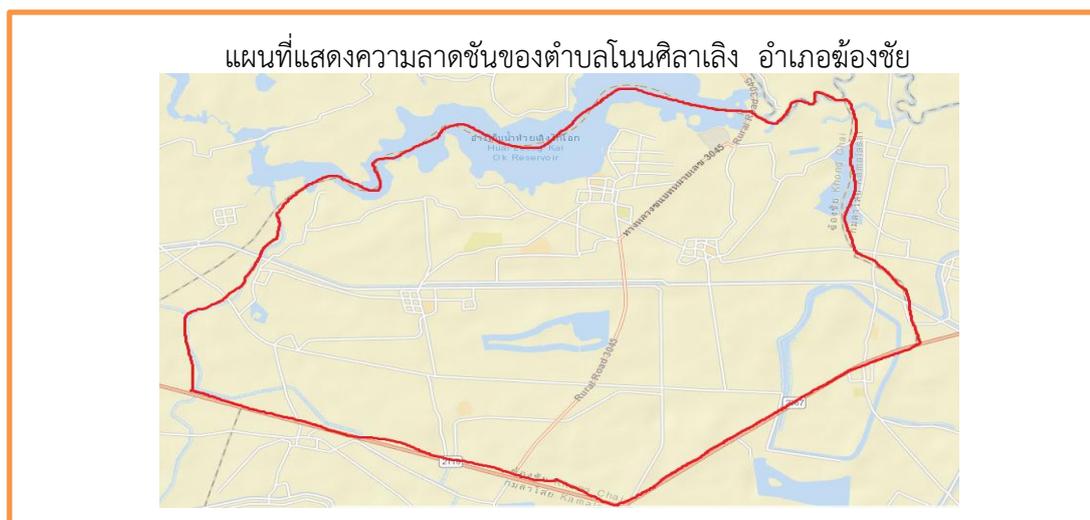
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ (ที่มา : agri-map., พ.ศ.๒๕๖๙)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
เมืองชัยพัฒนา	๙๑,๖๑๒.๗๘	๙๗๙.๖๖	๑.๐๖
โนนศิลาเลิง	-	-	-
โนนศิลาเลิง	-	-	-
โคกสะอาด	-	-	-
เหล่ากลาง	-	-	-
รวม	๙๑,๖๑๒.๗๘	๙๗๙.๖๖	๑.๐๖

ที่มา : agri-map, พ.ศ.๒๕๖๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันตำบล/อำเภอ

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ตำบลโนนศิลาเลิง ดินที่พบในพื้นที่ตำบลโนนศิลาเลิง ประกอบด้วย

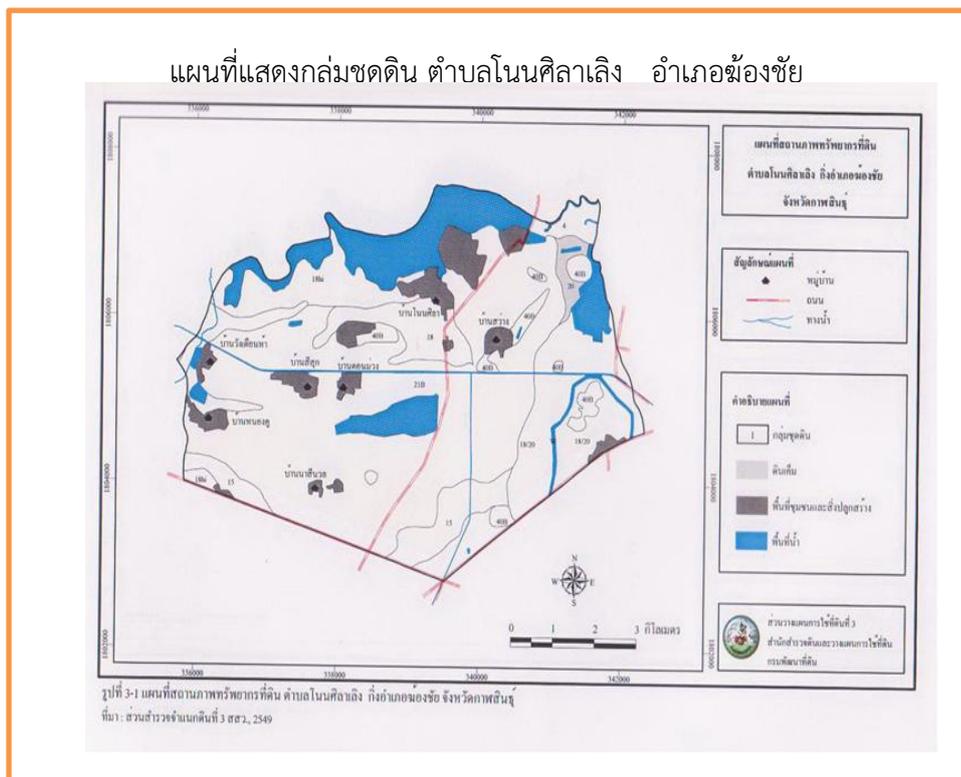
กลุ่มชุดดินที่๖ เนื้อดินเป็นเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ ดินล่างมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดปะสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงตลอด บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีพวกเหล็ก มังกานีสปะปนอยู่ ดินกลุ่มนี้เกิดจากพวก ตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึกมาก มี การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พื้นที่น้ำท่วมขัง ระดับน้ำแช่ขัง๓๐-๕๐ ซม ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง๔.๕-๕.๕

กลุ่มชุดดินที่๑๗ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ๔.๕-๕.๕

กลุ่มชุดดินที่๒๐ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ถ้าขาดน้ำจะมีคราบเกลือขึ้นปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง -๕.๕

กลุ่มชุดดินที่๒๒ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ถ้าขาดน้ำจะมีคราบเกลือขึ้นปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ๔.๕-๕.๕

กลุ่มชุดดินที่๒๕ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่าง๔.๕-๕.๕)

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอฆ้องชัย

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูกาลของตำบลโนนศิลาเลิง มี ๓ ฤดู โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนเมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทะเลจีนใต้
- ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ พัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามันทำให้เกิดฝนตกชุก
- ฤดูหนาว เริ่มในช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←		→								
ฤดูฝน					←					→		
ฤดูหนาว	←	→								←	→	

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๒	๑๓๐๒.๗	๑๐๘.๕๖	๑๐๐	สิงหาคม	๓๑	๒๕	๒๘
๒๕๖๓	๑๐๓๖.๒	๘๖.๓๕	๑๐๗	กันยายน	๓๐	๑๘	๒๓
๒๕๖๔	๑๒๙๒.๘	๑๐๗.๗๓	๙๙	เมษายน	๓๕	๒๕	๓๐
๒๕๖๕	๑๕๙๐.๒	๑๓๒.๕๒	๑๓๐	พฤษภาคม	๓๔	๒๖	๒๙
๒๕๖๖	๑๖๔๐	๑๓๖.๖๗	๙๕	กรกฎาคม	๓๒	๒๖	๒๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาภาพสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน

ตำบลโนนศิลาเลิง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอฆ้องชัย อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอกมลาไสย และตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะทางห่างอำเภอฆ้องชัยประมาณ ๑๒ กิโลเมตร จากอำเภอกมลาไสย ประมาณ ๑๑ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร และห่างจากอำเภอยางตลาด ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร โดยมีถนนลาดยางจากหมู่บ้าน เชื่อมต่อถึงอำเภอข้างเคียงดังนี้

๑.ถนนลาดยางจากหมู่บ้านถึงทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๑๑๖ เส้นทางจังหวัดขอนแก่น - อำเภอโพนทอง จำนวน ๓ เส้นทาง ดังนี้

- เส้นทางจากบ้านโนนศิลาเลิง หมู่ที่ ๑ ถึงทางหลวงแผ่นดิน ระยะทาง ๓ กิโลเมตร ต่อถึงอำเภอฆ้องชัย
- เส้นทางจากบ้านนาสีนวล หมู่ที่ ๖ ถึงทางหลวงแผ่นดิน ระยะทาง ๑ กิโลเมตร
- เส้นทางจากบ้านหนองคู หมู่ที่ ๕ ถึงทางหลวงแผ่นดิน ระยะทาง ๑ กิโลเมตร เชื่อมต่อถึงอำเภอยางตลาด

๒.ถนนลาดยางจากบ้านสว่าง หมู่ที่ ๒, ๙ ถึงอำเภอกมลาไสย ระยะทาง ๑๑ กิโลเมตร

๓.ถนนลาดยางจากบ้านโนนศิลาเลิง ผ่านตำบลนาดี ถึงจังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะทาง ๑๘ กิโลเมตร ๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอและตำบล

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและตำบล สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถไฟ -

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง) ได้แก่

๑) ลำน้ำขาว พื้นที่ ๑๒ ไร่ ไหลผ่านตำบลโนนศิลาเลิง ที่บ้านสว่าง หมู่ที่ ๒ ด้านทิศเหนือ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นแนวแบ่งเขตแดนระหว่างบ้านสว่างกับตำบลหลุบ อ.เมือง เก็บกักน้ำได้ตลอดทั้งปี การใช้ประโยชน์ เกษตรกรใช้สูบน้ำทำนาปรังและปลูกพืชฤดูแล้ง เช่น ข้าวโพดหวานและ

พืชผัก เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ เป็นแหล่งน้ำสำหรับสัตว์เลี้ยงของเกษตรกร เช่น โค, กระบือ เป็นแหล่งจับสัตว์น้ำเพื่อเป็นอาหาร

๒) เลิงโกโอก ๑,๔๙๘ ไร่ ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของบ้านโนนศิลาเลิง หมู่ที่ ๑, ๗ เป็นแนวแบ่งเขตแดนระหว่างบ้านโนนศิลาเลิงกับตำบลนาดี อำเภอยางตลาด เก็บกักน้ำได้ตลอดทั้งปี การใช้ประโยชน์เกษตรกรใช้สูบน้ำทำนาปรังและปลูกพืชฤดูแล้ง เช่น ข้าวโพดหวานและพืชผัก เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ เป็นแหล่งน้ำสำหรับสัตว์เลี้ยงของเกษตรกร เช่น โค, กระบือ เป็นแหล่งต้นน้ำประปาของหมู่บ้าน

๓) บึงแวง พื้นที่ ๒๔๐ ไร่ ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของบ้านดอนม่วง หมู่ที่ ๘ และอยู่ด้านทิศใต้ของบ้านโนนศิลาเลิง เป็นแหล่งชุมนุมของสัตว์ปีกจำนวนมาก เช่น นกเป็ดน้ำ เก็บกักน้ำได้ตลอดทั้งปีการใช้ประโยชน์ ใช้เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงและอนุรักษพันธุ์ปลาและสัตว์น้ำทุกชนิด ใช้เป็นแหล่งอนุรักษพันธุ์สัตว์ปีก ตามธรรมชาติทุกชนิด ใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ ใช้เป็นแหล่งจัดงานประเพณีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานแข่งเรือ

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูประบายน้ำ	หมู่ที่	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-
-	-	--	-	-	-

ที่มา :-....., พ.ศ.....-.....

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	หมู่ที่/ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา :-....., พ.ศ.....-.....

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	หมู่ที่/ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา :-....., พ.ศ.....-.....

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

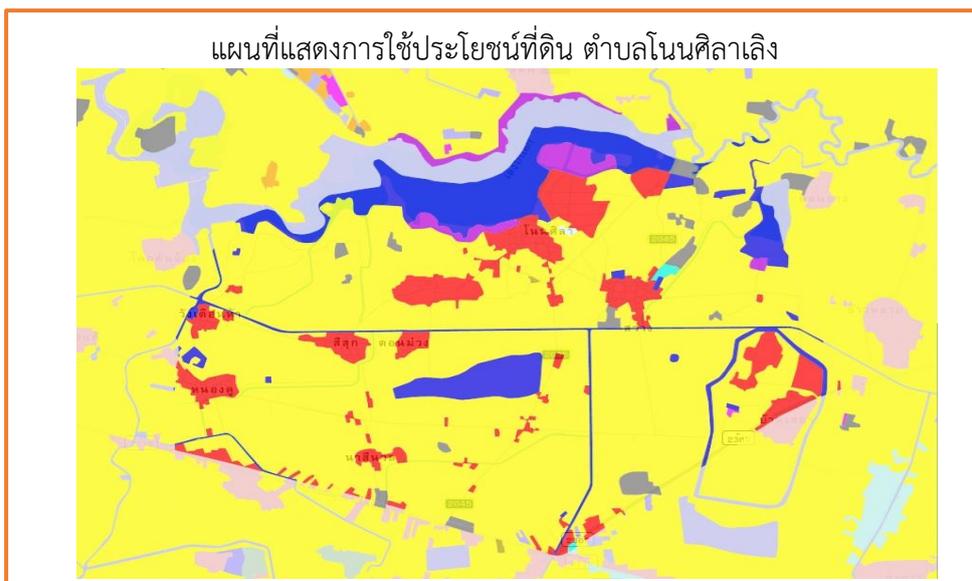
ที่	หมู่ที่/ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

ที่มา :-....., พ.ศ.....-.....

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	-	-
พืชไร่	-	-
ไม้ยืนต้น	๑๑.๘๕	๐.๐๙
ไม้ผล	-	-
พืชสวน	๒.๘๘	๐.๐๒
พื้นที่นา	๙,๗๖๐.๗๙	๗๓.๗
พืชน้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๐.๗๙	๐.๑๖
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๗.๐๘	๐.๐๕
พื้นที่ลุ่ม	๑๙๕.๒๐	๑.๔๗
พื้นที่น้ำ	๑,๖๓๕.๔๕	๑๒.๓๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑,๓๘๗.๑๘	๑๐.๔๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๑๙.๐๓	๑.๖๕

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโนนศิลาเลิง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอฆ้องชัย ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๗,๐๓๐.๗๘ ไร่ (ร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
		ข้าว (ไร่)	อ้อย โรงงาน (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	พืชผัก (ไร่) (ไร่)	พืชอื่นๆ (ไร่)	
๑	๑,๑๓๓.๖๖	๑,๑๓๓.๖๖	-	-	-	-	-	-	๑,๑๓๓.๖๖
๒	๑,๑๔๔.๔๘	๑,๑๔๔.๔๘	-	-	-	-	-	-	๑,๑๔๔.๔๘
๓	๖๙๔.๐๗	๖๙๔.๐๗	-	-	-	-	-	-	๖๙๔.๐๗
๔	๔๕๙.๐๐	๔๕๙.๐๐	-	-	-	-	-	-	๔๕๙.๐๐
๕	๘๘๗.๐๑	๘๘๗.๐๑	-	-	-	-	-	-	๘๘๗.๐๑
๖	๒๓๘.๐๓	๒๓๘.๐๓	-	-	-	-	-	-	๒๓๘.๐๓
๗	๑,๑๗๑.๘๕	๑,๑๗๑.๘๕	-	-	-	-	-	-	๑,๑๗๑.๘๕
๘	๑๕๘.๕๐	๑๕๘.๕๐	-	-	-	-	-	-	๑๕๘.๕๐
๙	๑,๑๔๔.๑๘	๑,๑๔๔.๑๘							๑,๑๔๔.๑๘
พื้นที่รวม	๗,๐๓๐.๗๘	๗,๐๓๐.๗๘							๑๔,๖๑๒.๙๒

ที่มา :ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

หมู่ที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
๑	๖๘	๕๔	-	๕๙	-	๒,๕๘๐	๙,๒๑๕	-	-
๒	๒๑	๔๑	-	๓๖	-	๖๖๔	๑๑๕	-	-
๓	๕๓	๓๖	-	๒	-	๑,๖๗๓	๖๖	-	-
๔	๓๖	๓๓	-	๓	๙	๑,๔๒๐	๑๐	-	-
๕	๕๕	๓๘	-	๑๕	๖	๒,๖๙๒	๖๗๒	-	-
๖	๓๑	๑๕	-	๒	-	๑,๒๐๗	๗๘	-	-
๗	๕๘	๔๐	-	๒๐	๕๖	๒,๔๕๑	๖,๗๔๐	-	-
๘	๒๓	-	-	-	-	๘๗๘	-	-	-
๙	๓๘	๓๐	-	๑๘	-	๑,๖๕๓	๑๑,๒๒๘	-	-
รวมทั้งหมด	๓๘๓	๒๘๗	-	๑๕๕	๗๑	๑๕,๒๑๘	๒๘,๑๒๔	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองชัย ,พ.ศ.๒๕๖๙.

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ .-แห่ง คือ -
ชื่อโรงงาน- ที่ตั้ง-
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน -แห่ง คือ-
ชื่อโรงงาน- ที่ตั้ง-
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่-จำนวน คือ
ชื่อฟาร์ม-ที่ตั้ง-

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

หมู่ที่	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด (ไร่)	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
๑	-	-	-	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๑๑	-	-	-	๑๐.๗๕	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

-ไม่มี-

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครุฑเรือและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครุฑเรือ และประชากร ตำบลโนนศิลาเลิง

ที่	หมู่ที่	ครุฑเรือ ทั้งหมด	ครุฑเรือ เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๒๕๗	๑๖๖	๓๘๓	๓๘๒	๗๖๕
๒	๒	๑๖๖	๑๓๖	๒๙๐	๒๕๘	๕๔๘
๓	๓	๑๔๒	๙๑	๒๔๕	๒๔๓	๔๘๘
๔	๔	๑๑๒	๕๔	๑๗๕	๑๘๓	๓๕๘
๕	๕	๒๔๐	๑๔๔	๓๗๗	๓๘๓	๗๖๐
๖	๖	๗๓	๓๖	๑๐๓	๘๙	๑๙๒
๗	๗	๒๑๗	๑๔๖	๓๓๐	๓๑๑	๖๔๑
๘	๘	๔๕	๒๕	๗๓	๖๖	๑๕๙
๙	๙	๑๕๘	๑๔๖	๒๓๒	๒๖๙	๕๐๑
รวม		๑,๔๑๐	๘๗๗	๒,๒๐๘	๒,๒๑๔	๔,๔๒๒

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๙
(รายชื่อขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตามทะเบียนบ้าน)

๒) หัวหน้าครุฑเรือเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครุฑเรือเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือ	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๘๕	๓๒.๙๕
๕๖ - ๖๕ ปี	๒๖๒	๓๐.๒๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๔๒	๒๗.๙๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๔๗	๕.๔๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๘	๓.๒๔
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐.๑๒
รวม	๘๖๕	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๘๒๔	๙๕.๒๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๑	๔.๗๔
รวม	๘๖๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๘๗๓	๙๗.๓๒
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๘	๓.๑๒
เช่า	๕๔	๖.๓๕
รวม	๙๕๕	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๘๕๕	-	๕๑	-	๘๗๓

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ในภาคเกษตร พบมากที่สุดเฉลี่ยในช่วง ๓๐,๐๐๐-๓๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๖ รองลงมาได้แก่ เฉลี่ยในช่วง ๒๐,๐๐๐-๒๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๖ และรายได้เฉลี่ยในช่วง ๔๐,๐๐๐-๔๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๓ ตามลำดับ ส่วนรายได้พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน/ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓

****หมายเหตุ** รายได้เฉพาะเป็นเงินสด ส่วนที่เก็บไว้ บริโภค ข้าวพันธุ์ และอื่นๆ ไม่ได้นำมา คิดเป็นมูลค่า

รายได้นอกภาคเกษตร พบสูงที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยในช่วง ๒๐,๐๐๐-๒๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖๖ รองลงมาได้แก่รายได้เฉลี่ยในช่วง ๓๐,๐๐๐-๓๙,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๖ และรายได้เฉลี่ยในช่วง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ ตามลำดับ และรายได้ที่พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง ๑๕๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓

รายจ่ายในภาคเกษตร พบสูงที่สุดได้แก่ รายจ่ายเฉลี่ยในช่วง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๕ รองลงมาได้แก่รายจ่ายเฉลี่ยในช่วง ๒๐,๐๐๐-๒๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๕

รายจ่ายนอกภาคเกษตร พบสูงที่สุดได้แก่ รายจ่ายในช่วง ๓๐,๐๐๐-๓๙,๙๙๙ บาท /ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒๕ รองลงมาได้แก่รายจ่ายเฉลี่ยในช่วง ๑๕๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๕และรายจ่ายที่พบน้อยสุดเฉลี่ยในช่วง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร
หนี้สินเฉลี่ย ๗๓๕,๐๐๐ บาท

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ศาสนาพุทธ

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามปฏิบัติสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน ชาวอีสานเรียกว่า ฮีต ๑๒ ครอง ๑๔ ซึ่งงานบุญที่ถือปฏิบัติกันอยู่ เช่น บุญข้าวจี่ บุญพระเวส บุญสงกรานต์ บุญบั้งไฟบุญเบิกบ้าน การทอดเทียนพรรษา บุญข้าวกระยาสาทร บุญกฐิน บุญผ้าป่า เป็นต้น บุญประเพณีที่ชาวบ้านเรียกว่า ฮีต ๑๒ ครอง ๑๔ โดย ฮีต ๑๒ คือ ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี

- **เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม** เป็นกิจกรรมของสงฆ์ เรียกว่า เข้าปริวาสกรรม หลังจากออกพรรษาเสร็จแล้วโดยให้พระภิกษุสงฆ์ที่ต้องอาบัติ (กระทำผิด) สังฆาทิเสสได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์เพื่อเป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตน แล้วปรับตัวประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระวินัย

- **เดือนยี่ ทำบุญคูณลาน** (คุ่มข้าวใหญ่) ในพิธีนี้จะมีการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ ประพรมน้ำพระพุทธมนต์แก่ชาวบ้าน ลานข้าว ที่นาและต่อข้าวบริเวณใกล้ลานข้าวถือว่าเป็นสิริมงคล ทำให้ข้าวในนาอุดมสมบูรณ์ เจ้าของนาจะอยู่เป็นสุข ผดุงต่อตามฤดูกาล ข้าวกล้าจะงอกงามและได้ผลดีในปีต่อไป เมื่อเสร็จพิธีทำบุญคูณลานข้าวแล้ว ชาวบ้านจึงจะขนข้าวใส่ยุ้งและเชิญขวัญข้าว คือ พระแม่โพสพไปยังยุ้งข้าวและทำพิธีสู่ขวัญกับสู่ข้าวเล่า (ยุ้ง) ข้าวเพื่อเป็นสิริมงคลต่อไป

- **เดือนสาม บุญข้าวจี่** เป็นการทำบุญในช่วงเทศกาลวันมาฆบูชา ชาวบ้านจะมาร่วมกันทำบุญตักบาตรในตอนเช้า ตอนค่ำจะมีการเวียนเทียนรอบพระอุโบสถ ชาวบ้านจัดเตรียมข้าวจี่แล้วนำไปถวายพระภิกษุสามเณรที่วัด เมื่อพระฉันเสร็จแล้วมีการฝังเทศน์ฉลองข้าวจี่และรับพร มูลเหตุที่มีการทำบุญข้าวจี่ ซึ่งเป็นอาหารที่คนยากจนกินเป็นประจำ ไปถวายพระพุทธเจ้า พลังคิดว่า ขนบแป้งข้าวจี่เป็นเพียงขนมของทาสที่ต่ำต้อยพระพุทธองค์คงไม่ฉัน ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงหยั่งรู้จิตใจของนาง จึงทรงฉันแป้งข้าวจี่ต่อหน้าทำให้เกิดความปิติดีใจ ครั้นตายไปก็จะได้ขึ้นสวรรค์ ชาวอีสานจึงได้แบบอย่างในการทำแป้งข้าวจี่ ทำบุญข้าวจี่ถวายพระมาโดยตลอดจวบจนปัจจุบัน

- **เดือนสี่ บุญพระเวส**(บุญพระเวสสันดรหรือบุญมหาชาติ) คำนี้ออกเสียงว่า ฆะเหวด เป็นสำเนียงของชาวอีสานที่มาจากคำว่า พระเวส ซึ่งหมายถึงพระเวสสันดร การทำบุญฆะเหวด เป็นการทำบุญและฟังเทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดก หรือเทศน์มหาชาติ ซึ่งมีจำนวน ๑๓ กัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระเวสสันดร ผู้ซึ่งบำเพ็ญบารมีอันยิ่งใหญ่ด้วยการให้ทานหรือทานบารมีในชาติสุดท้าย ก่อนที่จะมาเสวยชาติและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า บุญพระเวสเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ของชาวอีสาน นิยมทำกันทุกหมู่บ้าน ด้วยความเชื่อว่าหากได้ฟังเทศน์มหาชาติทั้ง ๑๓ กัณฑ์จบภายในวันเดียว อานิสงส์จะคลบบันดาลให้ไปเกิดในศาสนาของพระศรีอาริยมุตไตรย ซึ่งเป็นยุคแห่งความสุข ความสมบูรณ์ตามพุทธคติที่มีมาแต่ครั้งพุทธกาล

- **เดือนห้า บุญสงกรานต์** (บุญสงกรานต์) เป็นการทำบุญวันขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณ นิยมทำในเดือนห้าเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายนถึงวันที่ ๑๕ เมษายน คำว่า สงกรานต์ เป็นคำสันสกฤต แปลว่า ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไป ในที่นี้ หมายถึง พระอาทิตย์ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไปในจักรราศีหนึ่ง เป็นเดือนที่เริ่มต้นปีใหม่ การทำบุญสงกรานต์จะมีพิธีสงกรานต์พระพุทธรูป พระสงฆ์ ผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่ นอกจากนี้ ชาวบ้านจะทำบุญตักบาตรก่อนพระเจดีย์ทรายและมีการละเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานนานตลอดทั้ง ๓ วัน

- **เดือนหก บุญบั้งไฟ** เป็นงานสำคัญของชาวอีสานก่อนลงมือทำนา ด้วยความเชื่อว่าเป็นการขอฝนเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าในนาอุดมสมบูรณ์ ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข ในงานจะมีการแห่บั้งไฟและจุดบั้งไฟ เพราะเชื่อว่า เป็นการส่งสัญญาณขึ้นไปบอกพญาแถน ให้ส่งน้ำฝนลงมา ระหว่างที่มีการจุดบั้งไฟ ชาวบ้านจะมีการแข่งอย่างสนุกสนาน การทำบุญบั้งไฟนับเป็นการชุมนุมที่สำคัญของคนในท้องถิ่น ที่มาร่วมงานบุญกันอย่างสนุกสนานเต็มที่ มีการนำสัญลักษณ์ทางเพศมาล้อเลียนในขบวนแห่บั้งไฟ โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องหยาบคาย การทำบุญบั้งไฟนี้ บางทีจะตรงกับประเพณีบุญวันวิสาขบูชาด้วย

- **เดือนเจ็ด บุญเบิกบ้าน** เป็นการทำบุญเพื่อชำระล้างสิ่งที่ไม่ดีไม่เป็นเสนียดจัญไรอันจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่บ้านเมือง เป็นการปิดเป่าความชั่วร้ายให้ออกจากหมู่บ้านชาวบ้านจะนำข้าวปลาอาหารมาตักบาตรที่ศาลากลางบ้านและสวดมนต์ตอนเย็น ตอนเช้าตักบาตรรดน้ำมนต์

- **เดือนแปด บุญเข้าพรรษา** การเข้าพรรษาเป็นกิจของภิกษุสามเณรที่จะต้องอยู่เป็นประจำในวัดใดวัดหนึ่งตลอด ๓ เดือน กำหนดเอาตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรไปพักแรมคืนที่อื่น มีการทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการฟังธรรมเทศนา ชาวบ้านจะหล่อเทียนขนาดใหญ่ถวายวัดเป็นพุทธบูชาและเก็บไว้ตลอดพรรษา การทำเทียนถวายวัดในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา มีความเชื่อแต่โบราณว่า หากใครทำเทียนไปถวายวัด เมื่อเกิดชาติใหม่ ผู้นั้นจะได้เสวยสุข หากมิได้ขึ้นสวรรค์ แต่เกิดบนโลกมนุษย์ผู้นั้นจะมีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาไหวพริบเป็นเลิศ ประดุจแสงเทียนอันสว่างไสว

- **เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน** เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว เมื่อถึงวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๙ ชาวบ้านจากกันทำข้าวปลาอาหารคาวหวานพร้อมหมากพลูตั้งแต่เช้ามีดห่อใส่ใบตองเรียกว่า ข้าวประดับดิน นำไปวางไว้ตามโคนต้นไม้ในบริเวณวัด เพื่อให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนั้นมากิน เพราะเชื่อว่าเป็นช่วงเดือนเก้าผู้ที่ล่วงลับไปแล้วจะได้รับการปลดปล่อยให้ออกมาท่องเที่ยวได้ ในพิธีบุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะวางข้าวประดับดินไว้ พร้อมจุดเทียนบอกกล่าวให้มารับเอาอาหารและส่วนบุญนี้ จากนั้นชาวบ้านจะเอาอาหารไปทำบุญตักบาตรถวายทานแด่พระภิกษุสามเณร สมทานศีล ฟังเทศน์และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว

- **เดือนสิบ บุญข้าวสาก(กระยาสาร)** เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย โดยมีการทำสลากให้พระจับ เพื่อที่จะได้ถวายของตามสลากนั้น เป็นการทำบุญที่ต่อเนื่องจากพิธีในเดือนเก้า เพราะถือว่าเป็นการทำบุญส่งล่วงลับไปแล้วที่ได้ออกมาท่องเที่ยว ให้กลับสู่แดนของตน ในเดือนสิบนี้ชาวบ้านจะนำห่อข้าวสาก (ข้าวเปลือกเหนียวมาคั่ว เพื่อให้ข้าวเหนียวแตกออกเป็นสีขาว แล้วคลุกน้ำตาลและมะพร้าว) ไปวางไว้บริเวณวัด พร้อมจุดเทียนและบอกให้ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว มารับอาหารและผลบุญที่อุทิศให้

- **เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา** จัดทำในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เป็นการทำบุญที่สืบเนื่องมาจากบุญเข้าพรรษาในเดือนแปด ที่พระภิกษุสามเณรได้เข้าพรรษาเป็นเวลานานถึง ๓ เดือน ดังนั้น ในวันที่ครบกำหนด พระภิกษุสามเณรเหล่านั้นจะมารวมกันทำพิธีออกวัสสาปวารณา วันนี้เป็นวันที่ภิกษุสามเณรมีโอกาสมาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียงกันที่วัด ชาวบ้านถือว่าเป็นวันสำคัญและเป็นระยะที่ชาวบ้านหมกมาระในการทำนาไร่ อากาศในช่วงนี้จะเย็นสบายจึงถือโอกาสมาร่วมกันทำบุญ มีการตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการกวาดข้าวทิพย์ถวาย รับศีลสวดมนต์ฟังเทศน์และถวายผ้าจำนำพรรษา ตอนค่ำจะมีการจุดประทีปโคมไฟในบริเวณวัด

และหน้าบ้าน บางท้องถิ่นอยู่ใกล้บริเวณแม่น้ำจะมีการไหลเรือไฟ (ล่องเฮือไฟ) เพื่อเป็นการบูชาคารวะแม่คงคา บางแห่งมีการแข่งเรือยาวเพื่อความสนุกสนานและสามัคคีร่วมกันในงานอีกด้วย

- **เดือนสิบสอง บุญกฐิน** เป็นการถวายผ้าจีวรแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาครบ ๓ เดือน งานบุญนี้มีระยะเวลาทำตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ มูลเหตุที่มีการทำบุญกฐินนั้น มีเรื่องเล่าว่า มีพระภิกษุจำนวนหนึ่งได้เดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ระหว่างการเดินทางนั้นยังเป็นช่วงหน้าฝน และระยะทางไกลจึงทำให้ผ้าจีวรของพระภิกษุเหล่านั้นเปียกน้ำเประเปื้อนโคลน ไม่สามารถหาผ้าผัดเปลี่ยนได้ พระพุทธเจ้าได้เห็นถึงความยากลำบากนั้น จึงมีพุทธบัญญัติให้ภิกษุแสวงหาผ้าและรับผ้ากฐินได้ เป็นเวลาหนึ่งเดือน หลังออกพรรษา ชาวบ้านจึงได้จัดผ้าจีวรนำมาถวายพระภิกษุในช่วงเวลาดังกล่าว จนกลายเป็นประเพณีทำบุญกฐินมาจวบจนปัจจุบัน ก่อนการทำกฐินเจ้าภาพจะต้องจองวัดและกำหนดวันทอดกฐินล่วงหน้า เตรียมผ้าไตรจีวรพร้อมอัฐบริขารและเครื่องไทยทาน มีการบอกบุญแก่ญาติมิตร ตอนเช้าในพิธีจะแห่ขบวนกฐินเพื่อนำไปทอดที่วัด และแห่กฐินเวียนประทักษิณรอบอุโบสถ ๓ รอบ จึงทำพิธีถวายผ้ากฐินจากปุยมั้ยจนสามารถนำไปทอดให้เสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาเริ่มทำเชื่อว่าจะได้บุญมากกว่าอย่างอื่น

ครอง ๑๔ คือ แนวทางหรือข้อวัตรที่ประชาชนทั่วไปตลอดจนผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติ ๑๔ ข้อ เป็นจารีตประเพณีและทำนองคลองธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของบ้านเมือง ซึ่งอาจสรุปได้ ๓ ประการ คือ สำหรับพระมหากษัตริย์และผู้ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติ สำหรับพระสงฆ์องค์เจ้า และสำหรับบุคคลธรรมดาสามัญพึงปฏิบัติในส่วนที่ชาวบ้านถือปฏิบัติต่อตัวเองและชาวบ้าน มีดังนี้

- ๑) เมื่อได้ข่าวใหม่หรือผลหมากรากไม้ ให้บริจาคแก่ผู้มีศีลแล้วตนเองจึงบริโภคและให้ญาติพี่น้องด้วยกัน
- ๒) อย่ามีความโลภ อย่าใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย อย่ากล่าวคำหยาบ
- ๓) ให้ทำศาลพระภูมิไว้บริเวณบ้านของตนเองเพื่อบูชา
- ๔) ให้ล้างเท้าก่อนขึ้นบ้าน
- ๕) เมื่อถึงวัน ๗, ๘ ค่ำ ๑๔, ๑๕ ค่ำ ให้สมมาก่อนเส้า สมมาแม่ขึ้นบันได สมมาผักตุงเฮือน
- ๖) ให้ล้างเท้าก่อนนอนเวลากลางคืน
- ๗) ถึงวันศีลให้เอาดอกไม้ รูปเทียน สมมาผัว และให้เอารูปเทียนถวายพระ
- ๘) ถึงวันศีลดับ ศีลเพ็ง (แรม ๑๔ ค่ำ, ขึ้น ๑๕ ค่ำ) ให้นิมนต์พระมาสวดมนต์บ้านหรือใส่บาตร
- ๙) เมื่อพระภิกษุเข้าปริวาสกรรม ให้มีขันข้าวตอก ดอกไม้ รูปเทียน เครื่องอัฐบริขารไปถวายพระ
- ๑๐) เมื่อเห็นพระภิกษุเดินผ่านให้นั่งลงแล้วยกมือไหว้ แล้วค่อยเจรจา
- ๑๑) อย่าเหยียบเงาพระภิกษุ ผู้ถือศีลบริสุทธิ์ (อย่าหมิ่นประมาทพระ)
- ๑๒) อย่าเอาอาหารที่กินแล้วไปให้พระภิกษุ รวมถึงสามเณรด้วย
- ๑๓) อย่าเสพเมถุนในวันศีล วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา
- ๑๔) เมื่อมีพระมาบิณฑบาตอย่าให้พระคอย เวลาใส่บาตรอย่าให้มือแตะบาตร ภิกษุหรือสามเณรห้ามใส่รองเท้า ห้ามกางร่ม ห้ามเอาผ้าปิดหัวเวลาใส่บาตร

ความเชื่อ

การถือฤกษ์ยามในการปลูกเรือน ในเดือนยี่ เดือนสี่ เดือนหก เดือนเก้า เดือนสิบสอง ถือเป็นฤกษ์ที่ดีในการปลูกเรือน โดยเฉพาะในเดือนหกและเดือนเก้า

ปลูกต้นไม้มงคล ในภาคอีสานถือว่าต้นไม้เป็นมงคลอย่างหนึ่ง หากปลูกให้ถูกทิศทางจะเกิดความสุขความเจริญ คตินี้ปรากฏในภาคกลางเช่นเดียวกัน ต้นไม้มงคลตามทิศของภาคอีสาน มีดังนี้

๗	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	-	๑	-
๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๙	-	-	-	-	-	-	-	-				
รวม	๓	๔๖	๔	๕๖	๒	๒๑	๒๔	๒๗๘	๑	๑,๙๖๒	๑	๕๘

ที่มา : ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๙

ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	-
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	-
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนดวงตะวันเพาะเห็ด	๖	โนนศิลาเลิง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านพัฒนาบ้านสว่างหมู่๙	๙	โนนศิลาเลิง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์พันธุ์ข้าวหอมมะลิและปลูกผักปลอดสาร	๗	โนนศิลาเลิง	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านวังเดือนห้า	๔	โนนศิลาเลิง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์โนนศิลาเลิง ม.๗	๗	โนนศิลาเลิง	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอเสื่อบ้านสว่าง	๙	โนนศิลาเลิง	๑๓
วิสาหกิจชุมชนฟ้าใสเพาะเห็ด	๖	โนนศิลาเลิง	๗
วิสาหกิจชุมชนทอเสื่อกกจักสานแม่บ้านหนองคู	๕	โนนศิลาเลิง	๑๖
วิสาหกิจชุมชนดาวเรืองฟาร์มเห็ด	๑	โนนศิลาเลิง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงเป็ดไข่บ้านโนนศิลาเลิง	๑	โนนศิลาเลิง	๑๙
วิสาหกิจชุมชนโคขุนหนองคู	๕	โนนศิลาเลิง	๙

วิสาหกิจชุมชนปลูกฝรั่งตำบลโนนศิลาเลิง รุ่น๑	๗	โนนศิลาเลิง	๕๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนบ้านโนนศิลาเลิง	๗	โนนศิลาเลิง	๘
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานรวมใจโนนศิลาเลิง	๑	โนนศิลาเลิง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารเลิงโกโวก	๗	โนนศิลาเลิง	๓๕
วิสาหกิจชุมชนโคขุนดอนบ้านเก่า	๗	โนนศิลาเลิง	๙
วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจชุมชนคนรักสมุนไพรร	๓	โนนศิลาเลิง	๙
วิสาหกิจชุมชนสวนเกษตรบารมีถาวร	๗	โนนศิลาเลิง	๓๕
วิสาหกิจชุมชนทอผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ	๗	โนนศิลาเลิง	๘
วิสาหกิจชุมชนโรงสีข้าวพระราชทาน(ถาวร จิตตถาวร)	๗	โนนศิลาเลิง	๑๓
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวคุณภาพดีตำบลโนนศิลาเลิง	๑	โนนศิลาเลิง	๗
วิสาหกิจชุมชนดวงตะวันเพาะเห็ด	๖	โนนศิลาเลิง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านพัฒนาบ้านสว่างหมู่๙	๙	โนนศิลาเลิง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์พันธุ์ข้าวหอมมะลิและปลูกผักปลอดสาร	๗	โนนศิลาเลิง	๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนไตรรัตน์วิทยาคม	๗	โนนศิลาเลิง	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนโนนศิลาสว่างวิทย์	๑	โนนศิลาเลิง	๑๑
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเลี้ยงเป็ดไขบ้านโนนศิลาเลิง	๑	โนนศิลาเลิง	๑๔
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรพืชผักปลอดภัย ๓ ใบบุญ	๑	โนนศิลาเลิง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสวนเกษตรบารมีถาวร	๗	โนนศิลาเลิง	๑๘
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผักปลอดภัยเกษตรวัยทอง	๔	โนนศิลาเลิง	๑๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์การเกษตรถาวรพัฒนาภาพสินธุ์จำกัด	๗	โนนศิลาเลิง	๑,๙๖๒
กลุ่มเกษตรกรทำนาโนนศิลาเลิง	๗	โนนศิลาเลิง	๕๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	๒	๑	๑	-	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอฆ้องชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	๑	-	-	-

๕	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๙						๑			
รวม	-	-	๑	๑	๑	๘	-	-	-

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลโนนศิลาเลิง มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
๗	๑	ด้านการจัดการศัตรูพืช
รวม	๑	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	โนนศิลาเลิง
๒	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืช ผัก. ตำบลโนนศิลาเลิง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๗	โนนศิลาเลิง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	หมู่ที่	ชื่อกุุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	๗	แปลงใหญ่ผักปลอดภัยตำบล โนนศิลาเลิง	ผัก/สมุนไพร	๑๒๕	๕๖๓.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอซำสูงชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

บทที่ ๒
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลโนนศิลาเลิง
อำเภอฆ้องชัย

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล
สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

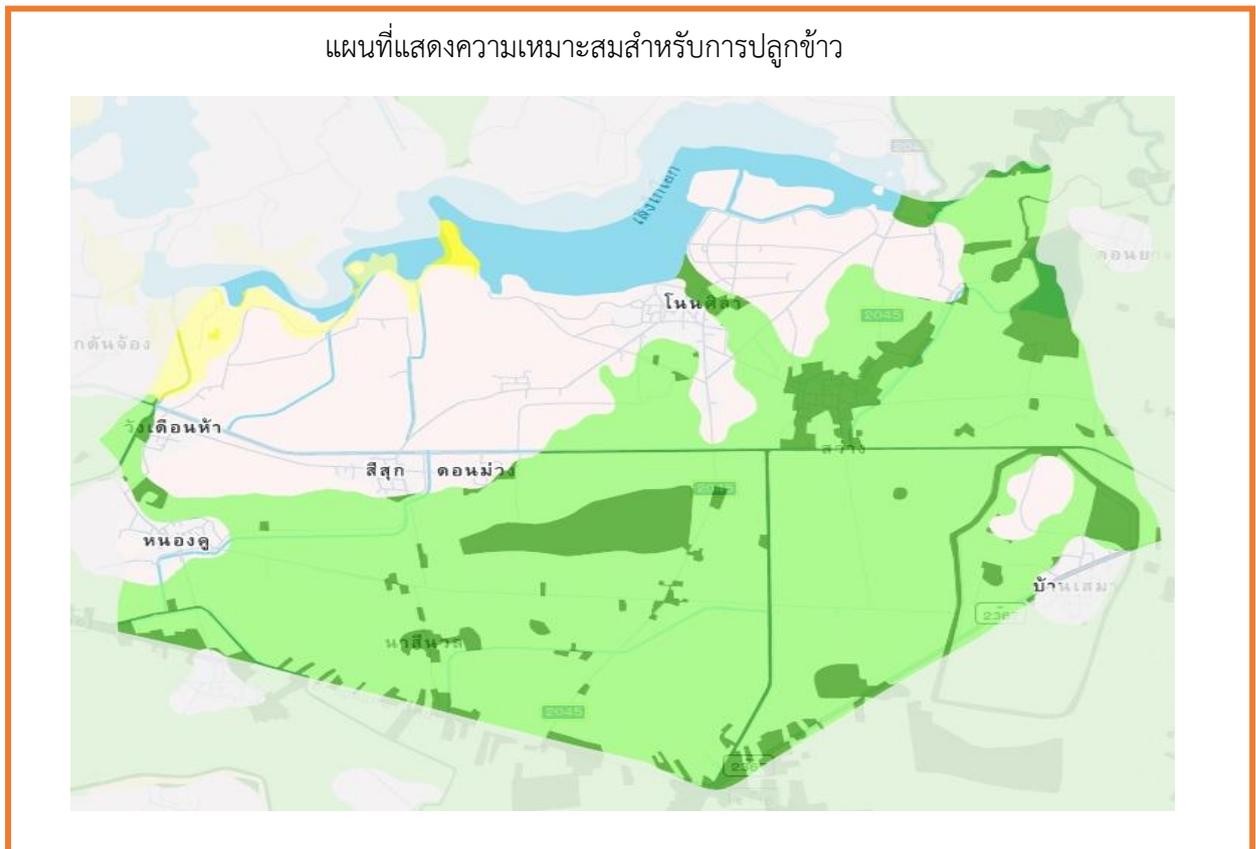
[] น้ำฝน []ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๑๔,๖๑๐.๒๗ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
โนนศิลาเลิง	๗,๐๙๔.๘๓	๒๓๖.๔๗	-	-	๘,๓๙๑.๓๐

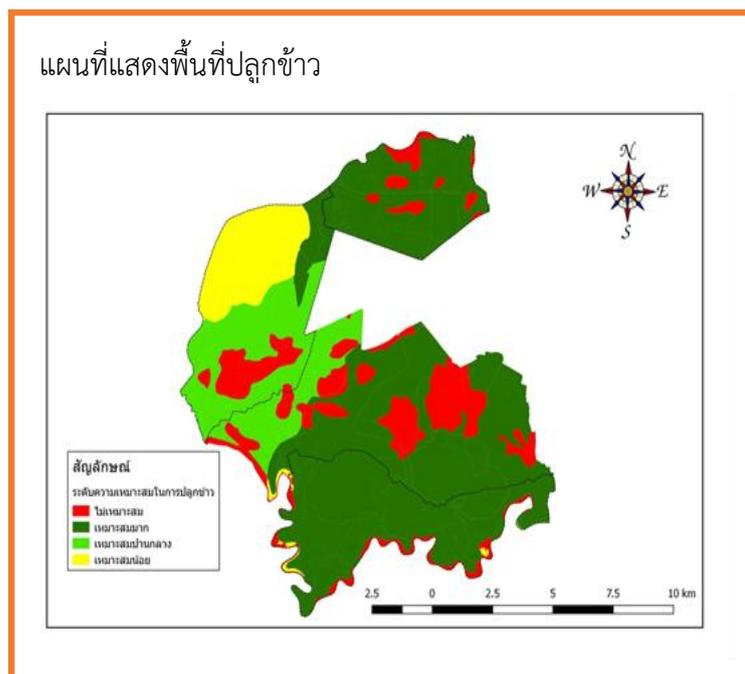
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว
 (ที่มา : ระบบ agri-map-online, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิต

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
หมู่ที่ ๑	๑๙๙	๒,๘๘๘.๓๗	๒,๘๘๘.๓๗	๑,๗๓๓
หมู่ที่ ๒	๑๓๑	๑,๙๙๔.๑๓	๑,๙๙๔.๑๓	๑,๑๙๖
หมู่ที่ ๓	๘๙	๘๗๔.๒๕	๘๗๔.๒๕	๕๒๕
หมู่ที่ ๔	๗๔	๑,๐๗๕	๑,๐๗๕	๖๔๕
หมู่ที่ ๕	๑๐๙	๑,๒๑๗	๑,๒๑๗	๗๓๐
หมู่ที่ ๖	๑๔๗	๔,๔๕๔.๐๙	๔,๔๕๔.๐๙	๒,๖๗๒
หมู่ที่ ๗	๑๐๗	๘๓๔.๗๕	๘๓๔.๗๕	๕๐๑
หมู่ที่ ๘	๗๓	๑,๘๗๒.๖๗	๑,๘๗๒.๖๗	๑,๑๒๔
หมู่ที่ ๙				
รวม	๙๒๙	๑๔,๖๑๐.๒๗	๑๔,๖๑๐.๒๗	๘,๗๖๖

ที่มา : agri-map-online, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว(พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

(๓) พื้นที่ปลูกปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๑๔,๖๑๐.๒๗ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
โนนศิลาเล็ก	-	-	-	-	-

ที่มา: agri-map-online, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์สะอาด
- ๒) การเตรียมดิน ใช้รถไถเตรียมดิน
- ๓) การปลูก ใช้วิธีปักดำและหว่าน
- ๔) ระบบการให้น้ำ มีการใช้ระบบน้ำหยด สปริงเกอร์
- ๕) การดูแลรักษา มีการทำความสะอาดเครื่องจักรหลังทำการเกษตรเสร็จ
- ๖) การใส่ปุ๋ย มีการตรวจวิเคราะห์ดินแล้วใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๗) การเก็บเกี่ยว ใช้รถเกี่ยวข้าว
- ๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการไถกลบตอซัง
- ๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูมีการใช้ชีวภัณฑ์ ใช้ตัวห้ำตัวเบียน

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอห้วยซ้อย มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปรัง (ข้าวเจ้า กข ๔๙)												
ข้าวนาปี (ข้าวเจ้า ขาวดอกมะลิ ๑๐๕)												

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

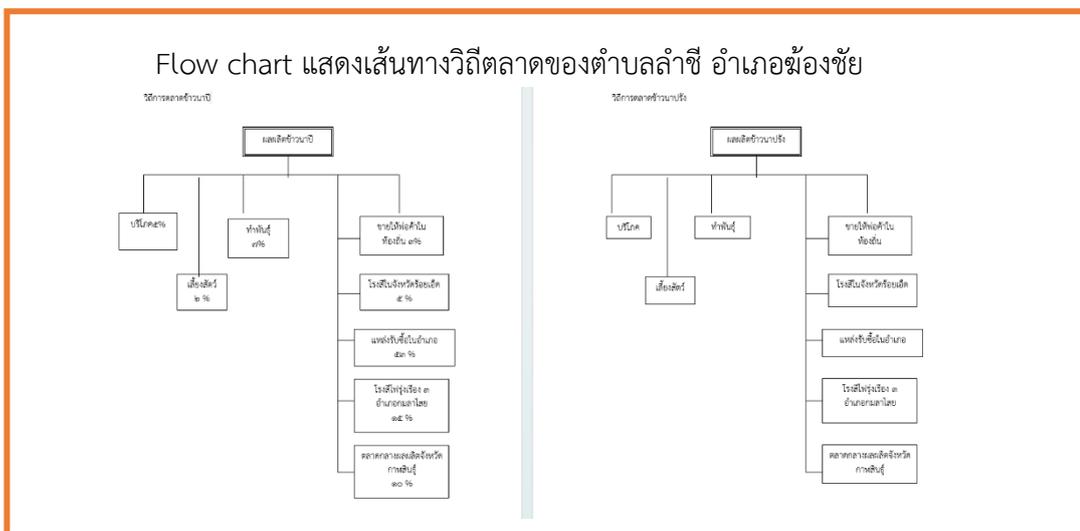
ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิต.ข้าวปี ๒๕๖๙

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	นาปี	นาปรัง				
ไถดะ	๓๕๐	๓๕๐				
ไถแปร/ปั้นดิน	๔๐๐	๔๐๐				
พันธุ์ข้าว	๖๙๐	๕๘๐				
ค่าหว่าน	๑๐๐	๑๐๐				
ยากุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๑๓๐	๑๓๐				
ปุ๋ย	๑,๒๐๓	๑,๖๙๕				
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๓๐๐	๓๐๐				
ค่าสูบน้ำ	๓๐๐	๕๐๐				
เก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐				
ค่าขนส่ง	๓๐๐	๕๐๐				
รวม	๔,๒๗๓	๕,๐๕๕				

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยซ้อย พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอฆ้องชัย)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดข้าว.ตำบลโนนศิลาเลิง.อำเภอฆ้องชัย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอฆ้องชัย พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม.....-..... แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ...-... ตำบล-..... จำนวน-..... แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ...-... ตำบล-..... จำนวน-..... แห่ง

มีโรงงาน.....- รวม-..... แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ..-..... ตำบล-..... จำนวน-..... แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่-.. ตำบล-..... จำนวน-..... แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอฆ้องชัย จำนวน.....ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๑ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๗	โนนศิลาเลิง	พืชผักข้าวโพด	การจัดการศัตรูพืช

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอฆ้องชัย, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	-	-
แปลงใหญ่	-	-
วิสาหกิจชุมชน	๗	วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์พันธุ์ข้าวหอมมะลิและปลูกผักปลอดภัย
กลุ่มแม่บ้าน	-	-

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว ตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอซำสูง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรปลูกข้าวเป็นหลัก - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - ใช้สารเคมีร่วมกับชีวภัณฑ์ - เสี่ยงภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายข้าวเปลือกให้พ่อค้าคนกลาง - ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ - การแปรรูปน้อย - โรงสี พ่อค้าคนกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายข้าวเปลือกให้พ่อค้าคนกลางและโรงสี - ยังไม่มีแบรนด์สินค้า - ไม่มีจุดรวบรวมสินค้า
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสูง - ผลผลิตต่อไร่ไม่สม่ำเสมอ - ภัยธรรมชาติ(น้ำท่วม) - ระยะทางในการขนส่งสินค้า ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ความขึ้นเกินถูกกดราคาซื้อในราคาที่ถูกลง - ขาดการเพิ่มมูลค่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการรับรองมาตรฐาน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสินค้า - ไม่มีอำนาจต่อรองราคา - บรรจุภัณฑ์ไม่โดดเด่น

				เด่น
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แอปพยากรณ์อากาศ - ส่งเสริม GAP / เกษตรอินทรีย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งจุดรวบรวมสินค้าภายในตำบล - พัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง - แปรรูปเป็นข่าวสาร ข่าวกล้องบรรจุถุง 	<ul style="list-style-type: none"> --ขอรับการรับรองมาตรฐาน - สร้างแบรนด์สินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ - เพิ่มมูลค่าข้าว
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินงานกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง - ขาดแรงงานวัยทำงาน - ยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการกลุ่มยังพึ่งพาผู้นำ - การความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพกลุ่ม - การดำเนินงานกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มไม่เข้มแข็ง - ขาดเกษตรกรคนรุ่นใหม่ - ขาดทักษะเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดแรงจูงใจในการรวมกลุ่ม - ขาดทักษะการจัดการกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดเทคโนโลยีในช่องทางการจำหน่าย - ขาดความรู้ด้านการตลาด
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนา Smart Farmer/Young Smart Farmer - อบรมด้านการตลาด / เทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาคณะกรรมกรกลุ่ม - สร้างแรงจูงใจในการรวมกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมด้านการตลาด/การใช้เทคโนโลยีเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า TikTok Facebook Line
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ - บางรายขอรับการรับรองมาตรฐาน GAP - คุณภาพข้าวขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นข้าวเปลือก - บรรจุภัณฑ์ยังไม่เป็นที่น่าสนใจ /ไม่มีเอกลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายข้าวให้โรงสี - ไม่มีการเพิ่มมูลค่า
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการแปรรูปสินค้า - ขาดการรับรองมาตรฐาน GAP - คุณภาพข้าวไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม - ไม่สามารถควบคุมคุณภาพข้าวหลังสีข้าวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความแตกต่างจากข้าวที่อื่น - ผู้บริโภคไม่รู้จักแหล่งที่มา

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการขอรับมาตรฐาน GAP - ส่งเสริมด้านการขายตลาด - ควบคุมคุณภาพตั้งแต่กระบวนการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - แปรรูปข่าวสาร ข้าวกล้อง - ทำคิวอาร์โคด แสดงแหล่งผลิตสินค้า - มีการตรวจสอบคุณภาพข้าวอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างเรื่องราวของสินค้าให้น่าสนใจ - สามารถรู้แหล่งที่มาของสินค้าได้

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าว
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาศักยภาพการผลิตข้าว
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาความสามารถในด้านการจัดการและพัฒนาการผลิตข้าว ให้มีความ ประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตำบลโนนศิลาเลิงมีพื้นที่ปลูกข้าวขาวดอกมะลิกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ทำ นาปี ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่เหมาะสมมีระบบน้ำชลประทานลำปาวและแหล่งน้ำ ธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการปลูกข้าวตลอดจนเกษตรกรมีความชำนาญใน การปลูกข้าวแต่การทำนาของเกษตรกรมักประสบปัญหา โรคแมลง ศัตรูพืช ระบาดทำให้ผลผลิตของเกษตรกรต่ำ คุณภาพข้าวไม่ดี มีข้าวปนและมีสารเคมี ตกค้างในผลผลิต ส่งผลกระทบต่อราคาทำให้ราคาตกต่ำ นอกจากนี้เกษตรกรยัง ประสบปัญหาปัจจัยการผลิตราคาแพง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ทำให้ต้นทุน การผลิตข้าวของเกษตรกรสูงตามไปด้วย</p> <p>การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหการผลิตข้าว ทั้งนี้เพราะเกษตรกรได้ ค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาดด้วยตัวเอง นอกจากการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตข้าว แล้ว ยังเป็นการปรับปรุงคุณภาพข้าวให้ตรงตามความต้องการของตลาด ผลผลิต ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคา ยุติธรรมและเป็นการลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและปัจจัย การผลิตอื่น ๆ ที่ไม่จำเป็น รวมทั้งลดปัญหามลภาวะรักษาสภาพแวดล้อม และ ความสมดุลทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>๒. เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้</p> <p>๓. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตให้ได้คุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ</p> <p>๔. เพื่อลดต้นทุนในการผลิตข้าว</p>
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรในตำบลโนนศิลาเลิงมีผลผลิตข้าวที่ดีขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่การเกษตรในตำบลโนนศิลาเลิง
๘. กิจกรรมหลัก	- อบรมให้ความรู้

	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนปัจจัย อุปกรณ์การผลิต - พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่ม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยซ้อย เทศบาลตำบลโนนศิลาเลิง สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอห้วยซ้อย จังหวัดกาฬสินธุ์
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	- การผลิตข้าวของเกษตรกรมีมาตรฐานปลอดภัย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสม ๒. เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้รับไปปฏิบัติในไร่นาของตนเองทำให้เกิดผลดีต่อคุณภาพผลผลิตและสุขภาพร่างกายของเกษตรกรเอง ๓. ผลิตข้าวต่อไร่สูงขึ้น ๖๐๐ กก./ไร่

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการเพิ่มศักยภาพ การผลิตข้าว	- งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท - ค่าอาหาร - ค่าวิทยากร - - ค่าจ้างเหมา รถยนต์ทัศนศึกษา	- อบรมให้ความรู้ - สนับสนุนปัจจัย อุปกรณ์การผลิต - พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ มาตรฐานและสร้าง มูลค่าเพิ่ม	การผลิตข้าวของ เกษตรกรมีมาตรฐาน ปลอดภัย			- กรมส่งเสริม การเกษตร -งบองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น -สำนักงาน พัฒนาชุมชน อำเภอเมืองชัย -งบจังหวัด กาฬสินธุ์	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง ๒๕๖๙ ฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอห้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์.จำนวนประชากรในตำบลลำชี
กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการพัฒนาชุมชน.๒๕๖๙. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอห้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์.ข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๖๙.
กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงคมนาคม. ชั้นข้อมูลเส้นทางถนน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
กรมอุตุนิยมวิทยา.๒๕๖๙ รายงานสภาพอากาศ แหล่งที่มา : <https://www.tmd.go.th/province.php?id=๒๘>
- กรมพัฒนาที่ดิน. ข้อมูลชุดดิน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
กรมพัฒนาที่ดิน. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
กรมพัฒนาที่ดิน. ระดับความเหมาะสมของพื้นที่ (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
- กรมชลประทาน. ข้อมูลโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำปาว แหล่งที่มา : <http://ssmap.doae.go.th/ssmap/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร.๒๕๖๙.ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำชี สำนักงานเกษตร
อำเภอห้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. แผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลโนนศิลาเลิง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗๐).
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๙. ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร
แหล่งที่มา : <https://production.doae.go.th/>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๖๙. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๖๙) จำแนกตาม
สาขาการผลิต จังหวัดกาฬสินธุ์.
- แหล่งที่มา : <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries๑๕.html>
เทศบาลตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอห้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐).